

IVN-MEDEDELINGEN MEI 2016, NR. 15

In deze aflevering:

+ Komende evenementen

- ++ De poëzie van...Hugo Claus
- ++ Vertalersgeluktournee: 12 april t/m 20 mei 2016
- ++ Presentatie *Extaze* 17/18 over 'Water-Zee'
- ++ Hoe het licht binnenvalt. De taal van literatuur
- ++ Etiketten plakken en verwijderen. Het migratiediscours en de neerlandistiek
- ++ Activiteiten Zuid-Afrika Huis
- ++ Twee poëziemiddagen over Hans Andreus

+ Varia

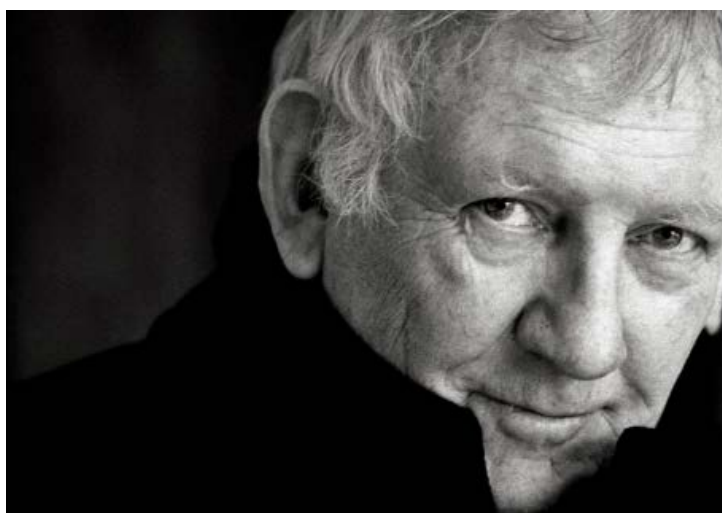
- ++ Pas verschenen: *Zoals het licht valt. Rond Toorop en Mondriaan in Domburg*
- ++ Neerlandici sturen brandbrief aan staatssecretaris Dekker
- ++ Nieuwsbrief Bilingualism Matters
- ++ Uitreiking Woutertje Pieterse Prijs 2016 uitgesteld
- ++ Schemerarchieven (15)
- ++ De werkbank (15)

1. KOMENDE EVENEMENTEN

1.1. De poëzie van...Hugo Claus

[ingezonden mededeling van De Nieuwe Liefde]

Hij loog en fantaseerde, hij
schmierde en maakte theater –
Hugo Claus was een dichter die
boven alles wilde zingen en
overtuigen. Van de schoonheid van
de taal, van de liefde, van de lust.
Zijn taal is plastisch en aards en wie
hem eenmaal heeft horen voorlezen
hoort nog de zoete brom en de hese

uitschieters van zijn stem.

Van de in klei gewortelde Oostakkerse gedichten tot de sensuele reeks 'Nu nog': poëzie als muziek, waarnaar het deze middag fantastisch luisteren is.

De gedichten van Claus worden gelezen door niemand minder dan de Vlaamse acteur en theatermaker **Josse de Pauw**. Jaren geleden stond hij op de planken met een voorstelling over Hugo Claus (De Versie Claus), hij speelde en regisseerde talloze (muziek)theaterproducties en is evenzeer bekend van talloze films (Wilde Mossels, Iedereen beroemd, Kruistocht in spijkerbroek).

Met betoverende muziek van accordeonist Tuur Florizoone, afkomstig uit het land met het grote verdriet, waarover Claus zijn klassiek geworden roman schreef.

Wanneer: zondag 10 april, 16.00 u.

Waar: Grote zaal, [De Nieuwe Liefde](#), Da Costakade 102, Amsterdam

1.2. Vertalersgeluktournee: 12 april t/m 20 mei 2016

"Je hoort een heel ander verhaal dan gewoonlijk op een avond over literatuur."

[ingezonden mededeling van Hanneke Marttin, Nederlands Letterenfonds]

Op dinsdag 12 april gaat de Vertalersgeluktournee van start in Heemstede (Boekhandel Blokker), daarna volgen Velp, Groningen, Nijmegen en Amsterdam. Iedere avond gaan drie literair vertalers met het publiek in gesprek over hun voor de Europese Literatuurprijs 2016 genomineerde romans. Zo kunt u onder meer de vertalers van Karl Ove Knausgård, Michel Houellebecq, Alesandro Baricco en Bariş Biçakçi ontmoeten.

De tournee biedt lezers en literatuur-liefhebbers alle gelegenheid om in gesprek te gaan met vertalers over hun bijzondere vak.

de Vertalersgeluktournee

Welke keuzes maken ze? Voor welke dilemma's komen ze te staan? Wat maakt het vertalersvak zo mooi? En hoe verloopt het contact met de auteur? Op de website vindt u het schema van de Vertalersgeluktournee. Alle te bespreken romans zijn door een jury van Nederlandse kwaliteitsboekhandels geselecteerd voor de longlist van de Europese Literatuurprijs 2016.

Deze prijs bekroont - zowel auteur als vertaler

van - de beste Europese roman die in het afgelopen jaar in Nederlandse vertaling is verschenen

1.3. Presentatie *Extaze* 17/18 over 'Water-Zee'

[ingezonden mededeling van Cor Gout, Den Haag]

Extaze
IN DE HOUTRUSTKERK

Water-Zee
Programma 14 april 2016

Presentatie *Extaze* 17/18 met als thema 'Water-Zee'
Een multidisciplinair programma met:

- René ten Bos (geofilosoof, auteur van 'Water'): voordracht
- Laurence Fish: solo piano en begeleidend bij een film van Pieter van den Broeke
- Frans Friederich: trompet bij de film 'De zee die neemt'
(Ada Fesevur beeld, Frans Friederich geluid)
- Wim Noordhoek: kort verhaal
- Miek Zwamborn: gedichten
- Trespassers W (Frank van den Bos, Ronnie Krepel, Frans Friederich, Cor Gout): muziek

Presentatie: Cor Gout
Licht en geluid: Harold Verra

Locatie: Houtrustkerk, Beeklaan 535, Den Haag (hoek Houtrustweg).
Aanvang 20.15 uur precies, deur open om 19.45 uur.
Entree: € 10,00. Reserveren: redactie@extaze.nl

Vereniging: Els Kort, Adriaan, Ronnie Krepel

Extaze 17/18 heeft als thema 'Water-Zee'. De presentatie van dit dubbelnummer op donderdagavond 14 april in de Houtrustkerk te Den Haag wordt een multidisciplinair programma met voordracht door René ten Bos (geofilosoof, auteur van 'Water'), met Laurence Fish (solo piano en begeleidend bij een film van Pieter

van den Broeke), met Frans Friederich: trompet bij de film 'De zee die neemt' (Ada Fesevur beeld, Frans Friederich geluid), met een kort verhaal van en gelezen door Wim Noordhoek en met gedichten door Miek Zwamborn. Voorts een muzikaal optreden door Trespassers W (Frank van den Bos, Ronnie Krepel, Frans Friederich, Cor Gout). De presentatie is in handen van Cor Gout, het licht en geluid wordt verzorgd door Harold Verra.

Wanneer: donderdag 14 april, 20.15 uur precies, deur open om 19.45 uur

Waar: [Houtrustkerk](#), Beeklaan 535, Den Haag (hoek Houtrustweg). Gratis parkeren op het erf van de school schuin tegenover de kerk.

Entree: € 10,00. Reserveren: redactie@extaze.nl

1.4. Hoe het licht binnenvalt. De taal van literatuur

[ingezonden mededeling van afd. Communicatie VU Amsterdam]

Een roep om 'wat nieuws' is zo oud als de romankunst zelf. Het Latijnse woord 'novella', dat zoveel betekent als 'nieuwe dingen of 'nieuwe verhalen' vond in de zestiende eeuw zijn weg naar het Italiaans, en zo naar de rest van Europa, waar het bleef hangen bij de Engelsen, die hun romans nog altijd 'novels' noemen.

Juist in een laat-kapitalistisch tijdperk van privatisering en zogenaamde realpolitik, waar een steeds groter dédain lijkt te zijn voor alles wat riekt naar ingewikkelde taal en genuanceerd denken, kunnen complexe romans inzicht en tegenwicht bieden. Ze worden meestal niet in opdracht van wie dan ook geschreven en er zijn geen astronomische productiebedragen mee gemoeid. Dat maakt de roman tot een haast duizelingwekkend vrije plek, waar zonder schroom kan worden geëxperimenteerd.

'Laat de roman hybride zijn, onevenwichtig, grillig, dwars, hinkend op twee of tweehonderd gedachten. Laat de roman zijn zoals het essay: twijfelend en zoekend, en te allen tijde weerstand biedend aan het grote gelijk.' Aldus Niña Weijers in de Abraham Kuyperlezing 2016.

Wanneer: donderdag 14 april, 20.00 – 21.30 uur

Waar: [Westerkerk Amsterdam](#)

[Meld u direct aan](#)

1.5. Etiketten plakken en verwijderen. Het migratiediscours en de neerlandistiek

[ingezonden mededeling van Nelleke Moser, Vrije Universiteit Amsterdam]

In het publieke debat over migratie, migranten en vluchtelingen spelen etiketten, beelden en stereotypen een grote rol. Onderdeel van het debat is daardoor ook het

weghalen, afpellen, bijstellen van die labels en frames. Het meest letterlijke, concrete voorbeeld hiervan is het voornemen van het Rijksmuseum om beladen termen als *neger* te vervangen door minder ongemakkelijke alternatieven. Maar ook over een label als *migrantenauteur* wordt getwist. Zo zijn er meer raakvlakken tussen het publieke debat en de taal- en letterkunde.

De Commissie voor Taal- en Letterkunde van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde organiseert een themamiddag over het migratiediscours onder de titel *Etiketten plakken en verwijderen*. Wat kan een taal- of letterkundige invalshoek bijdragen aan de discussie over migratie en vluchtelingen?

Sprekers

Mohammed Benzakour (schrijver en socioloog)

Jan Blommaert (taalkundige, Tilburg University)

Martine Gosselink (hoofd geschiedenis Rijksmuseum)

Yolanda Rodríguez Pérez (letterkundige, Universiteit van Amsterdam)

Ewoud Sanders (journalist)

Organisatie

Nelleke Moser, Gijsbert Rutten, René van Stipriaan
namens de Commissie voor Taal- en Letterkunde

Wanneer: vrijdag 22 april, 14.00u

Waar: [Universiteitsbibliotheek Leiden, Vossiuszaal](#)

Aanmelding: uiterlijk 15 april via
g.j.rutten@hum.leidenuniv.nl

1.6. Activiteiten Zuid-Afrika Huis

[ingezonden mededeling van Corine de Maijer, Zuid-Afrika Huis, Amsterdam]

19 april 2016

Leeskring Zuid-Afrikahuis

Rob van der Veer bespreekt 'n Ander mens van Zirk van den Berg

Plaats: Zuid-Afrikahuis, Keizersgracht 141-c, 1015 CK Amsterdam

Tijd: 19.00 uur koffie, 19.30 uur aanvang

Kosten: € 2,50

Aanmelden: tel. 020-6249318 of per e-mail: bibliotheek@zuidafrikahuis.nl

31 mei 2016

Leeskring Zuid-Afrikahuis

Arjan Krijgsman bespreekt *Die sideboard* van Simon Bruinders

Plaats: Zuid-Afrikahuis, Keizersgracht 141-c, 1015 CK Amsterdam

Tijd: 19.00 uur koffie, 19.30 uur aanvang

Kosten: € 2,50

Aanmelden: tel. 020-6249318 of per e-mail: bibliotheek@zuidafrikahuis.nl

1.7. Twee poëziemiddagen over Hans Andreus

[ingezonden mededeling van Huis op het Spui]

Hans Andreus (1926-1977), pseudoniem van Johan Wilhelm van der Zant, was een zeer veelzijdig en productief Nederlands dichter en schrijver. Hij schreef o.a. jeugdboeken, hoorspelen, televisieteksten en was reclameschrijver. Hij wordt tot de schrijversgeneratie van de 'Vijftigers' gerekend. Hij schreef prachtige poëzie waarvan een heel aantal gaan over het licht/Licht; deze gedichten hebben een onmiskenbaar spirituele en mystieke inslag.

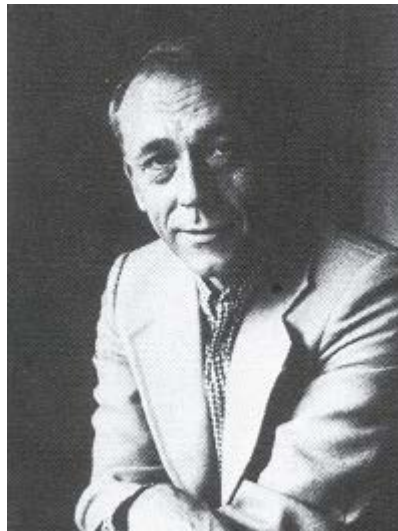
OF HOE DAT HEET

*Gelukkig dat
Het licht bestaat*

*en dat het met
me doet en praat*

*en dat ik weet
dat ik er vandaan
kom, van het licht*

of hoe dat heet.

Op de eerste bijeenkomst maken we kennis met de dichter Hans Andreus. Guido Leerdam, secretaris Oude Lutherse Kerk, zal de inleiding verzorgen. We bekijken de documentaire over Andreus: 'Omdat ik het dagelijks licht liefheb'. Tijdens de tweede bijeenkomst lezen we nog een aantal van zijn gedichten over het licht/Licht.

Wanneer: donderdag 26 mei en 2 juni, 15.00-17.30 u.

Waar: Huis op het Spui, Handboogstraat 4, Amsterdam

€ 10, incl. koffie/thee/leesmateriaal voor de middag van 26 mei en € 5,- voor de middag van 2 juni. De middagen kunnen ook afzonderlijk bijgewoond worden.

Graag een mailtje sturen naar huisophetspui@luthersamsterdam.nl

<http://www.luthersamsterdam.nl/bps/HOS/hos.html>

→ Kijk ook altijd even in de nieuwste aflevering van Neder-L, de oudste en allerbeste neerlandistische evenementen- en blogbank: <http://www.neder-l.nl> of <http://nederl.blogspot.com/>

2. VARIA

2.1. Pas verschenen: *Zoals het licht valt. Rond Toorop en Mondriaan in Domburg*
[ingezonden mededeling van Francisca van Vloten, Marie Tak van Poortvliet Museum, Domburg]

Dit rijk geïllustreerde boek valt uiteen in overzichtelijke delen: Domburg (de tuin van Europa), Jan Toorop, Piet Mondriaan en de Domburgse tentoonstellingen. In de bijlagen aanvullend materiaal: een brief van Mondriaan vanuit Parijs, een brief van Jan Toorop uit Den Haag, enkele raadselachtigheden rond een foto van Mondriaan met de kinderen van Ko Wisse, werken die buiten de catalogi van de Domburgse exposities bleven, een beschrijving van Albert Plasschaert van een bezoek aan Jan Toorop. Ik raakte even in de war bij de fotobijschriften op de pagina's 107 en 109 – een kwestie van goed opletten.

In de inleiding wordt Walcheren in de 19e eeuw 'een verstilde, paradijselijke uithoek van Europa' genoemd. En over het water: 'Het zilte water dat het voormalige eiland bijna omringde, werkte als een spiegel en een klankbord, als toetssteen voor het toen nieuwe: wijs, zuiver, relativierend en inspirerend. Het speelde een rol bij de reflectie van het zonlicht, zoals het relatief hoge zoutgehalte van de lucht het licht soms een schoonwassende intensiteit leek te geven en de schittering ervan over het vlakke, open land duizelingwekkend was. Die reflectie vroeg om een andere reflectie en

leidde tot denken erover en weergeven ervan. Dat laatste afhankelijk van hoe het zonlicht nu eens door de materie brak, dan weer er langs schampte en de weerkaatsingen ervan het oog van de kunstenaars bereikten. Tal van mogelijkheden voor hen bij hun eigen weergave – de grote meesters op Walcheren waren Jan Toorop en Piet Mondriaan, die het in hun Nederlands-luministische werken neerlegden.'

Francisca van Vloten: *Zoals het licht valt. Rond Toorop en Mondriaan in Domburg* – Uitgave van De Factory Domburg, paperback, 136 pagina's, EUR 20,-

[\[Tekst Jan van Damme\]](#)

2.2. Neerlandici sturen brandbrief aan staatssecretaris Dekker

[ingezonden mededeling van T. Küsters, Kerngroep Schrijven32]

Dertig neerlandici, onlangs verenigd in de Kerngroep Schrijven32, stuurden staatssecretaris Dekker een brandbrief, waarin zij hem wijzen op belangwekkende innovaties binnen het schrijfonderwijs, waar het Platform2032 met geen woord over rept. De Kerngroep, die enkele honderden collega's vertegenwoordigt, betreurt het dat noch de staatssecretaris, noch de voorzitter van Platform2032, noch de opstellers van het 'Manifest Nederlands op school' (januari 2016), noch de samenstellers van het Adviesrapport van de Taalunie (dec. 2015) zorgvuldig kennis hebben genomen van wat zich op de werkvloer afspeelt.

[Meer info](#)

2.3. Nieuwsbrief Bilingualism Matters

[ingezonden mededeling van De Taalstudio, Monnickendam]

De eerste nieuwsbrief van [Bilingualism Matters Nederland](#) is uit. Bilingualism Matters is een Europees onderzoeksnetwerk dat kennis over meertaligheid verspreidt. Het werd in 2008 opgericht door professor Antonella Sorace aan de Universiteit van Edinburgh met als doel informatie te verspreiden over de voordelen van het spreken van meer dan één taal.

Intussen is Bilingualism Matters uitgegroeid tot een Europees netwerk met elf vestigingen door heel Europa. Sinds september 2014 heeft Bilingualism Matters een Nederlandse branch: [Bilingualism Matters@NL](mailto:BilingualismMatters@NL), ondergebracht bij [De Taalstudio](#). Informatie over nieuws en activiteiten van Bilingualism Matters@NL worden gepubliceerd via deze nieuwsbrief, op onze website [Meertalig.nl](#)

2.4. Uitreiking Woutertje Pieterse Prijs 2016 uitgesteld

[ingezonden mededeling van Marjolein van Putten, St. Woutertje Pieterse Prijs]

De uitreiking van de Woutertje Pieterse Prijs 2016 is voorlopig uitgesteld. Het bestuur van de Prijs vindt het niet gepast een feestelijke middag te organiseren zo kort na het overlijden van Wim Brands. Hij was dit jaar voorzitter van de jury van de Woutertje Pieterse Prijs. Wanneer de uitreiking zal plaatsvinden wordt [binnenkort](#) bekend gemaakt.

wpp@woutertjepieterseprijs.nl

2.5. Schemerarchieven (15)

[Een helaas voorgoed gestold archief](#)

2.6. De werkbank (15)

[Al 50.000 woorden over schavuitenstreken én opbouwende daden!](#)

*Reacties, opmerkingen en bijdragen
(en natuurlijk ook e-adreswijzigingen) naar:
Wim Klooster of Guido Leerdam,
wgk@xs4all.nl of guidoleerdam@gmail.com
www.ivnnl.com*

INTERNATIONALE VERENIGING VOOR NEERLANDISTIEK